

trajanja ugovora“, a te informacije su uskratile, onda bi se moglo govoriti o dovođenju u zabludu korisnika kredita, a ne o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule.

64. Ugovorna odredba da se kredit, primjerice, „otplaćuje u 120 mjesečnih rata u kunsnoj protuvrijednosti 500 CHF obračunatih po srednjem tečaju banke na dan plaćanja“ jasna je ne samo gramatički nego je za korisnika kredita jasno da ugovaranjem takve klauzule preuzima i određeni rizik, odnosno u stanju je procijeniti i „ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze.“ Teško bi bilo pronaći korisnika kredita kojemu nije bilo jasno da

protuvrijednost u kunama 500 švicarskih franaka ili eura po tečaju na dan sklapanja ugovora neće biti jednaka tijekom cijelog razdoblja od 15 godina (ako je ugovoreno vraćanje u tom razdoblju). S druge strane, to ne može znati ili predvidjeti ni bilo koja banka. Stavljati na teret banci da nije korisnike kredita obavijestila o tome kako će se kretati tečaj švicarskog franka tijekom razdoblja od 15 ili 20 godina, odnosno da je uskratila informacije na temelju kojih bi korisnik kredita trebao znati „za iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora“, znači nametati joj nemoguću činidbu, i to od strane suda.

Objava pravomoćne presude u medijima kao dopušten oblik popravljivanja neimovinske štete

Damir JELUŠIĆ, dipl. iur.
UDK 347.5

Autor u članku prezentira dosadašnje materijalnopravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske (dalje: VSRH) o pravnom pitanju neimovinske štete počinjene publikacijom medijskih dezinformacija, potom podsjeća na brojne objekte i razloge kojima smo u članku pravno argumentirali svoje neslaganje s tada zauzetim pravnim shvaćanjem VSRH-a i naposljetku se pravno referira na novozaузето modificirano pravno shvaćanje VSRH-a.

1. UVOD

Sve do 2010. godine oštećenik¹, kojemu je pričinjena neimovinska šteta publikacijom medijskih dezinformacija, mogao je posegnuti, *in cumulo*, za oblicima naknade, reparacije odnosno sanacije pričinjene mu neimovinske štete normiranim Zakonom o medijima² kao *lex specialis* i Zakonom o obveznim odnosima³ kao *lex generalis*.

Podsjećamo, štoviše, da su prije toga vrijedeći Zakon o javnom informiranju⁴ i Zakon o javnom priopćavanju⁵ sadržavali odredbe prema kojima je nakladnik *ex lege*, u slučaju pravomoćne osuđujuće presude, bio u integralnom obliku obvezan publicirati presudu u mediju u kojem je publiciran sporni članak kojim je pričinjena neimovinska šteta.

Međutim, 2010. godine VSRH je, u svojstvu revizijskog suda prvi put zauzeo drukčije materijalnopravno shvaćanje u povodu jednoga materijalnopravnog pitanja postavljenog mu u tzv. izvanrednoj reviziji, smatrajući da je zauzimanje pravnog shvaćanja o navedenome bitno

za jedinstvenu primjenu materijalnog prava i ravnopravnost sviju u primjeni materijalnog prava. Nedavno je, međutim, VSRH na sjednici svoga Građanskog odjela modificirao navedeno pravno shvaćanje.

2. PRAVNO SHVAĆANJE VRHOVNOG SUDA ZAUZETO 2010. GODINE

U nastavku citiramo relevantan fragment obrazloženja vrhovnosudske odluke u kojoj je VSRH 2010. zauzeo novo pravno shvaćanje:

➤ ... U odnosu na drugo materijalnopravno pitanje tumačenja odredbe čl. 1099. ZOO-a, u kontekstu ovog spora, radi se o pitanju od važnosti za jedinstvo u primjeni prava i ravnopravnosti građana, jer o tom pravnom pitanju ovaj sud još nije zauzeo pravno shvaćanje. Naime, tužitelj je odbijen s tužbenim zahtjevom kojim je tražio da se tuženiku naloži objava presude kojom je naloženo tuženiku da tužitelju, s temelja naknade neimovinske štete, isplati iznos od 10.000,00 kn. Navedeni iznos od 10.000,00 kn tužitelju je dosuđen iz razloga jer je kod tužitelja objavom dijela informacije u tisku tuženika došlo do povrede prava osobnosti objavom informacije o privatnom životu tužitelja, što je objavljeno u članku 22. rujna 2006. čime je došlo do povrede ugleda, časti i dostojanstva tužitelja. Dosuđujući tužitelju navedeno obeštećenje nižestupanijski su sudovi zaključili u prilog odgovornosti tuženika kao nakladnika za štetu tužitelju zbog objavljene informacije od 22. rujna 2006., u smislu čl. 21. st. 1. Zakona o medijima („Narodne novine“ broj 59/04 – dalje ZM). Prema odredbi čl. 22. st. 1. ZM proizlazi da se nematerijalna šteta u pravilu naknadije objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika, te isplatom naknade sukladno općim propisima obveznog prava. Odredbom iz čl. 21. ZM uređena je odgovornost nakladnika za prouzročenu štetu, koja može biti imovinska i neimovinska, te se propisuje dužnost nakladnika na naknadu štete koju drugome prouzroči informacijom objavljenom u mediju, a na postupak za utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi o obveznim odnosima, ako ZM

¹ Izrazi u ovom radu uporabljeni su u muškom rodu, primjerice oštećenik, rodno su neutralni odnosno na jednak način obuhvaćaju muški i ženski rod.

² Zakon o medijima (Nar. nov., br. 59/04., 84/11. i 81/13., dalje: ZM)

³ Zakon o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18., dalje: ZOO)

⁴ Zakon o javnom informiranju (Nar. nov., br. 22/92.), čl. 37.

⁵ Zakon o javnom priopćavanju (Nar. nov., br. 69/03. – pročišćeni tekst), čl. 28.

ne propisuje drugačije. Slijedom navedenog, **odredbe ZM o odgovornosti za štetu učinjenu u medijima, prema tom zakonu, ne uključuju i reparaciju u vidu objavljivanja presude kako to tužitelj traži tužbenim zahtjevom s kojim je odbijen.** Odredbom iz čl. 1099. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05. – dalje ZOO) propisano je da u slučaju povrede prava osobnosti oštećenik može zahtijevati, na trošak štetnika, objavljivanje presude, odnosno ispravka, povlačenjem izjave kojom je povreda učinjena, ili što drugo čime se može ostvariti svrha koja se postiže pravičnom naknadom. Navedena odredba ZOO opća je odredba po kojoj oštećenik može zahtijevati objavljivanje presude, odnosno ispravka ili povlačenja izjave kojom je povreda učinjena, **kada povreda prava osobnosti nije učinjena u medijima. Ako je pak ta povreda učinjena u medijima, tada se pravo oštećenika u odnosu na ispravak mora prosuđivati po posebnom propisu, a to je za konkretni slučaj čl. 22. ZM, a ti posebni propisi, odnosno odredbe ZM-a, ne uključuju i objavljivanje presude kako to traži tužitelj.** Prema tome, samo se postupak utvrđivanja odgovornosti nakladnika za neimovinsku štetu prosuđuje primjenom općih propisa obveznog prava, ali se reparacija vrši po posebnom propisu i samo na način propisan odredbama ZM, što ne uključuje i objavu presude kojom je utvrđena neimovinska šteta i dosuđen odgovarajući iznos novčane satisfakcije. Stoga je pobijanom presudom pravilno preinačena prvostupanjska presuda i odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za objavu presude u dnevnom listu tuženika⁶...

Dakako, **parnični su se sudovi nižih instancija, nakon zauzimanja navedenoga pravnog shvaćanja, u pravilu, pridržavali navedenoga pravnog shvaćanja, no bilo je i iznimaka koje potvrđuju pravilo.**

Dokazujući i potkrjepljujući navedenu tvrdnju, citiramo relevantan fragment obrazloženja pravnog shvaćanja Županijskog suda u Splitu iz odluke⁷ donesene 28. svibnja 2014. godine, dakle godinama nakon što je Vrhovni sud 2010. godine zauzeo citirano pravno shvaćanje:

➤ ... S obzirom na stipulaciju odredbi čl. 1099. i 1100 ZOO-a koje se odnose na načine otklanjanja neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti, valjalo je u prvom redu odgovoriti na pitanje: radi li se o dva različita načina otklanjanja štete koja se međusobno isključuju ili ih je moguće kumulirati, pa ako se radi o dvama „paralelnim“ načinima popravljivanja štete kako oni utječu jedan na drugi. **Prema ocjeni ovog suda popravljivanje neimovinske štete u slučaju povrede prava osobnosti je dvojako: 1. po čl. 1099. ZOO-a objavljivanjem presude (ili ispravka) i 2. po čl. 1100. ZOO-a isplatom pravične naknade, te se ta dva načina ne isključuju, ali okolnost da je dopuštena objava presude ima uticaja na visinu novčane naknade neimovinske štete...**

Istovjetno je pravno shvaćanje, evidentno iz odluke⁸ Županijskog suda u Rijeci, donesene u parničnom žalbenom predmetu poslovnog broja 16. listopada 2013. godi-

ne kojom je, među inima, potvrđena točka II. dispozitiva prvostupanjske Presude⁹ kojom je medijski nakladnik obavezan na parcijalnu reparaciju štete objavom pravomoćne Presude.

3. OSVRT O PRAVNOM SHVAĆANJU IZ 2010. GODINE

U povodu zauzetoga pravnog shvaćanja, a zbog više razložnoga pravnog neslaganja s tim pravnim shvaćanjem, autor je objavio članak¹⁰ u kojem su ekstenzivno pravno argumentirani i elaborirani razlozi za takvo neslaganje i nesuglasnost našega pravnog shvaćanja s onim VSRH-ovim. **Razlozi neslaganja navode se u nastavku:**

U kontekstu citiranoga, prvo, s jedne strane, teško se ne složiti s citiranim pravnim shvaćanjem imajući u vidu ustavnu odredbu koja svakom jamči pravo na ispravak javne vijesti kojom mu je povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo¹¹. Jer, dakle, i sam Ustav, propis na vrhu normativne hijerarhije, kao oblik popravljivanja neimovinske štete nastale objavom medijskih (dez)informacija **anticipira objavu ispravka, a ne pravomoćne presude.** Drugo, naravno da se nije teško složiti ni s primjenom pravnog pravila *lex specialis derogat legi generali* na kojem se temelji citirano pravno shvaćanje. Ali, uvijek postoji neko ali. *In concreto*, prema navedenom smo pravnim shvaćanju, s druge strane, **pravno rezervirani barem zbog četiri razloga.**

Prvi je razlog već spomenuta sintagma, u pravilu, nalažeća u odredbi čl. 22/1. ZM-a. Jer, da nje nema, navedenom bi odredbom bio uređen *numerus clausus* oblika sanacije neimovinske štete prema ZM-u. No, kako odredba postoji, jasno je da je zakonodavac inkorporiranjem navedene sintagme u zakonski tekst ostavio mogućnost i otvorena vrata da šteta bude naknađena i nekim drugim oblikom naknađivanja. Stoga se postavlja pitanje koji bi to drugi oblik bio osim onih propisanih ZOO-om?

Drugo, autor je umjesto strogo formalističkog interpretiranja propisa nekako uvijek skloniji interpretaciji *in favorem* oštećenika, a u konkretnom bi slučaju to bila interpretacija o, u kontekstu reparacije neimovinske štete, kumulativnoj primjeni odredaba ZM-a i ZOO-a. Treće, prema autorovu pravnim shvaćanju u pogledu **tog pitanja relevantno pravno shvaćanje Ustavnog suda zauzeto u jednoj, prema VSRH-u, poviše spomenutoj ustavno-sudskoj odluci koje glasi:**

➤ ... Prema članku 21. stavku 5. ZJP, nakladnik je dužan naknaditi nematerijalnu štetu ako informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili nekom drugom informacijom objavljenom u javnome glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe. Osim novčane naknade predviđeno je obvezatno objavljivanje presude o naknadi štete (članak 28.) i zajamčeno pravo ispravka informacije (članak 30.). Pravo ispravka priznato je i pravnoj osobi čije su dostojanstvo, ugled i čast, pravo ili interes povrijeđeni netočnom ili nepotpunom informacijom, a ako je infor-

⁹ Općinski sud u Rijeci, P-2844/2009

¹⁰ Jelušić, Damir, *Materijalnopravno shvaćanje Vrhovnog suda o publikaciji pravomoćne presude kao obliku naknade štete u medijskopравnim parnicama*, Hrvatska pravna revija, broj 1 za 2016., *Pravo i porezi*, broj 3 za 2016., *Pravnici u gospodarstvu*, broj 7 za 2016., pravni portal IUSINFO

¹¹ Ustav Republike Hrvatske (Nar. nov., br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14.)

⁶ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 1661/10-2 od 3. studenog 2010., tako i Rev 1933/14-2 od 23. prosinca 2014., te Rev 2038/13-2 od 2. rujna 2015.
⁷ Županijski sud u Splitu, Gžp-1107/2013 od 28. svibnja 2014.
⁸ Županijski sud u Rijeci, Gž-3969/2012-2 od 16. listopada 2013.

macija uvredljiva ima pravo na odgovor (članak 30. stavak 2. ZJP). Tom su odredbom ujedno pravnoj osobi priznata prava osobnosti na dostojanstvo, ugled i čast. Dakle, u odredbama članka 157. i 199. ZOO-a, kao i odredbama članka 21. i 30. ZJP, kojima se priznaje pravo na nenovčane oblike popravljivanja nematerijalne štete zbog povrede prava osobnosti, ne pravi se razlika između fizičke i pravne osobe. Stoga se, po ocjeni Ustavnog suda, pravna osoba, temeljem tih odredbi, kao pravne osnove, može zahtijevati prestanak radnje kojom se vrijeđa njezino pravo osobnosti, objavljivanje presude, opoziv izjave, objavljivanje ispravka ili nešto drugo čime se može postići svrha koja se postiže novčanom naknadom nematerijalne štete, pa se u ovom konkretnom slučaju odluka suda treba temeljiti na tim zakonskim odredbama. Zauzimajući ovo stajalište Ustavni sud je imao u vidu i odredbu članka 38. stavka 4. Ustava koja jamči pravo na ispravak svakom u javnom viješću povrijeđeno Ustavom i zakonom utvrđeno pravo¹²...

Dopuštajući da pogriješimo u interpretaciji citiranoga pravnog shvaćanja, smatramo da je u njemu Ustavni sud uputio, u kontekstu naknade neimovinske štete, na kumulativnu primjenu odredaba ZM-a i ZOO-a.

Konačno, četvrti, ujedno i najvažniji razlog naše rezerviranosti, leži u činjenici da najviši Sud gore navedeno pravno pravilo odnosno sentenciju aplicira inkonzistentno i selektivno.

Autor će pravno stajalište oprimiti zauzetim pravnim shvaćanjem istoga pravnog pitanja vezanim za jednu drugu odredbu ZM-a kojom je normirano da je nakladnik dužan naknaditi štetu koju prouzroči drugome informacijom objavljenom u mediju¹³.

Prema pravnom shvaćanju autora navedene odredbe, koje zastupamo već više od desetljeća koliko je ZM na snazi, a upravo primjenom pravnog pravila prema kojem specijalni propisi derogiraju opće, u medijskopравnim parnicama radi naknade neimovinske štete pasivno legitimiran i deliktno odgovoran može biti samo, jedino i isključivo nakladnik.

Međutim, Vrhovni je sud u jednoj svojoj sentenciji zauzeo materijalnopravno shvaćanje da su u takvim parnicama pasivno legitimirani i deliktno odgovorni i autori informacije, dakle novinari:

- ... Prema obrazloženju prvostupanske presude Zakonom o javnom priopćavanju, nije predviđena odgovornost za štetu autora teksta koji je objavljen u javnom glasilu, zbog čega je odbijen tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika. Stajalište je drugostupanskog suda da u ovom slučaju valja uzeti u obzir da je tužitelj u smislu Zakona o javnom priopćavanju javna osoba, te da je tužitelj u nizu članaka objavljenih još od 1983. godine o drugotuženiku prikazivao u negativnom kontekstu, pa da je i tužitelj morao računati da će i o njemu biti stvoreni i izneseni negativni vrijednosni sudovi. Stoga drugostupanski sud zaključuje, da vrijednosni sudovi izneseni u spornim

člancima nisu teži od onih kakve je tužitelj u svojim člancima iznosio o drugotuženiku, pa zbog nedostatka protupravnosti ocjenjuje tužbeni zahtjev u odnosu na drugotuženika neosnovanim. Izneseno pravno shvaćanje prvostupanskog suda nije na zakonu osnovano. Zakon o javnom priopćavanju uređivao je odgovornost nakladnika za štetu koju informacijom u javnome glasilu prouzroči drugome, ali time nije isključeno pravo oštećenika i na naknadu štete po pravilima Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99; dalje ZOO) od onoga čijom su mu radnjom uzrokovani duševni bolovi zbog povrede ugleda i časti (čl. 200. st. 1. ZOO), što u konkretnom slučaju znači da pod pretpostavkama iz čl. 154. ZOO za štetu odgovara i drugotuženik¹⁴...

Zaključno u ovom kontekstu, pretragom baze judikature Ustavnog suda pronađena je jedna recentnija ustavnosudska odluka u čijem je obrazloženju ustavnopravno shvaćanje o predmetnom pravnom pitanju:

- ... Isto tako, podnositelja se upućuje na dio obrazloženja prvostupanske presude iz kojeg je razvidno koje je sve činjenice sud imao u vidu kada je odmjeravao visinu naknade štete pri čemu je, kako to proizlazi iz obrazloženja prvostupanske presude, posebno imao u vidu činjenicu da tužiteljica nije (a mogla je) zatražila, prisilno putem suda, objavu ispravka odnosno u postupku koji je prethodio ustavnosudskom, objavu presude u smislu članka 1099. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.; vidi točku 2.1. obrazloženja ove odluke)¹⁵...

4. NOVOZAUZETO PRAVNO SHVAĆANJE VRHOVNOG SUDA IZ 2017. GODINE

VSRH je na 4. sjednici Građanskog odjela održanoj 18. prosinca 2017. godine zauzeo novo pravno shvaćanje o predmetnom pravnom pitanju koje citiramo:

- ... Objava pravomoćne presude u tiskovini dopušten je oblik popravljivanja neimovinske štete oštećenom u postupku na koji se primjenjuju odredbe Zakona o medijima¹⁶...

S obzirom da navedeno pravno shvaćanje otvara brojne nejasnoće i pitanja, to je autor u bazi judikature VSRH potražio neku novu odluku donesenu na temelju novoga pravnog shvaćanja, odnosno obrazloženje koje bi nam odgovorilo na ta pitanja i razjasnilo dvojbe, ali bezuspješno. Potom, sa zamolbom za dostavom integralnog teksta Zapisnika s navedene sjednice, iz kojeg bi, predmnijevamo, bilo jasno zbog čega je došlo do modifikacije pravnog shvaćanja, koji su pravni razlozi prevagnuli u korist novog shvaćanja, kako su raspravljali pojedini suci koji su participirali u raspravi i slično obratili neposredno VSRH-u, ali opet bezuspješno. Kako citirano pravno shvaćanje potencira brojna pravna pitanja i dvojbe, neke ćemo, tek primjerice, individualizirati u nastavku, dakako, uz ogradu da nismo imali uvid u cjeloviti Zapisnik sa sjednice niti obrazloženje neke odluke VSRH-a, recentno možebitno

¹² Ustavni sud Republike Hrvatske, broj: U-III-1558/2000

¹³ ZM, čl. 21/1., jedina je iznimka od tog pravila solidarna odgovornost nakladnika i glavnog urednika na temelju odredbe čl. 21/7. ZM-a.

¹⁴ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 1681/01-2

¹⁵ Ustavni sud Republike Hrvatske, broj: U-III-5820/2013 od 13. srpnja 2016.

¹⁶ Vrhovni sud Republike Hrvatske, Su-IV-270/17-10 od 18. prosinca 2017.

donesene i objavljene na temelju novozauzetoga materijalno-pravnog shvaćanja.

Dakle, zbog čega je ovaj oblik nenovčane reparacije neimovinske štete dopušten samo u tisku, kolokvijalno zvanom *print*? Naime, ako je tome tako, a očito jest, onda je posrijedi protuustavno i diskriminantno pravno shvaćanje koje, u kontekstu mogućih oblika sanacije neimovinske štete nastale publikacijom medijskih dezinformacija, diskriminira oštećenike kojima je šteta pričinjena objavom u elektroničkim medijima i, naravno, posljedično, zbog nekoga nejasnog razloga privilegira oštećenike kojima je šteta pričinjena objavom u tiskanim medijima.

Nadalje, osim protuustavno i diskriminantno, ono je ne-životno i nelogično ako se ima u vidu činjenica da tiskani mediji veoma brzo odumiru i nestaju s medijske scene. Zbog čega je, u kontekstu odredbe čl. 1099. ZOO-a, dopuštena samo objava pravomoćne presude, a ne i ini oblici nenovčane naknade normirani tom zakonskom odredbom koji, *nota bene*, nisu normirani u formi *numerus clausus* pa je dopušten svaki oblik naknadivanja štete kojim se oštećeniku pruža odgovarajuća i primjerena nenovčana satisfakcija?

In ultima linea, kojim je razlogom / razlozima VSRH bio motiviran u promjeni dosadašnjeg pravnog shvaćanja?

Citirano novo zauzeto pravno shvaćanje, nažalost, ne daje odgovor ni na jedno od postavljenih pitanja pa preostaje nada da će se odgovori na njih uskoro pronaći u obrazloženju neke odluke.

5. ZAKLJUČAK

VSRH je kao najviši državni Sud, čija je temeljna ustavna i zakonska zadaća ujednačavanje primjene prava, krajem 2017. godine na sjednici Gradanskog odjela modificirao materijalno-pravno shvaćanje koje je zauzeo 2010. godine, a prema kojem se šteta nastala objavom medijskih dezinformacija može reparirati samo oblicima reparacije i sanacije normiranim ZM-om, dakle ispravkom, isprikom i isplatom pravične novčane naknade. Prema novozauzetom pravnom shvaćanju šteta se, naime, nenovčano može naknaditi i publikacijom pravomoćne presude u tiskovini. Navedeno pravno shvaćanje, međutim, otvara brojne pravne dvojbe i otvorena pravna pitanja neka od kojih smo akcentirali i apostrofirali u ovom članku na koja će, vjerujemo, *pro futuro* odgovoriti judikatura VSRH-a.

UPRAVNO PRAVO

Pravni status i upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige prema novom Zakonu o komunalnom gospodarstvu

Dr. sc. Desa SARVAN, dipl. iur.
UDK 351.824.11

Novi Zakon o komunalnom gospodarstvu (Nar. nov., br. 68/18., dalje: ZKG 68/18.) donosi brojne novine u sektoru komunalnoga gospodarstva koje donose obveze za jedinice lokalne samouprave (dalje: JLS) u odnosu na donošenje novih općih i pojedinačnih akata u provedbi ZKG 68/18., ali su najznačajnije odredbe o određenju pravnog statusa i o upisu u zemljišne knjige komunalne infrastrukture, a o čemu više u članku.

1. UVOD

ZKG 68/18. stupio je na snagu 3. kolovoza 2018. godine. Na dan stupanja na snagu navedenog Zakona prestao je važiti Zakon o komunalnom gospodarstvu (Nar. nov., br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03. – pročišćeni tekst, 82/04., 178/04., 38/09., 79/09., 153/09., 49/11., 84/11., 90/11., 144/12., 94/13., 153/13., 147/14. i 36/15.).

Odredbama o određenju pravnog statusa i upisu u zemljišne knjige komunalne infrastrukture načelno je prihvaćen modus pravno-tehničkih radnji i postupa-

ka za upis u zemljišne knjige komunalne infrastrukture koji je po prvi put primijenjen za upis u zemljišne knjige nerazvrstanih cesta, a potom i vodnih građevina, stoga zaslužuje posebnu analizu. Svrha je navedenih odredaba konačno razrješenje pravnog statusa komunalne infrastrukture koja nije evidentirana u katastru i nije upisana u zemljišne knjige do dana stupanja na snagu ZKG 68/18., tj. do 3. kolovoza 2018. godine, a značajno je kako su propisane pravno-tehničke radnje za upis u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru *bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi*, tj. radi usklađenja upisa sa stvarnim stanjem izgrađene komunalne infrastrukture.

2. PRAVNI STATUS I UPIS U ZEMLJIŠNE KNJIGE NERAZVRSTANIH CESTA

Prvi je put u zakonodavstvu Republike Hrvatske primijenjen modus pravno-tehničkih radnji za upis u zemljišne knjige i evidentiranje u katastru sa stvarnim stanjem za nerazvrstane ceste. Zakonom o cestama (Nar. nov., br. 84/11., stupio na snagu 27. srpnja 2011. godine, dalje: stari ZC), po prvi je put za određene nekretnine (nerazvrstane ceste) određeno da su javno dobro u vlasništvu JLS-a.¹

¹ Do stupanja na snagu navedenog zakona u pravnoj doktrini smatralo se kako javna dobra u općoj uporabi mogu biti isključivo u vlasništvu Republike Hrvatske.